

ÉVFORDULÓINK ÉVE

A 60-éves Halis István Városi Könyvtár a 10 éve épült
„könyvtárpalotájában” ünnepelt.

Kétszeres jubileumot ünnepeltünk 2011. május elsején a Halis István Városi Könyvtárban: az intézmény fennállásának 60. évfordulóját, s a jelenlegi épület 10. születésnapját. Az ennek okán rendezett ünnepségre nemcsak a közélet és a szakma szereplőit hívtuk meg, hanem azokat az olvasóinkat is, akik az elmúlt 10 évben legalább 300 kötetet kikölcsönöztek (a meghívást százhuszonötven fogadták el).

— Nekünk igazából minden nap ünnep, amikor bejönnek hozzánk az olvasók — mondta köszöntőjében **Kardos Ferenc** igazgatóhelyettes, s hozzátette: azért élhettük meg olvasóinkkal együtt ezt a szép napot, mert a város és annak vezetése valóban mindent megtett, megtesz az intézményért.

Cseresnyés Péter polgármester örömét fejezte ki, hogy mai gazdaságközpontú világunkban felüdülés belépni a közművelődési intézményekbe.

- Jó tudni, hogy nekik köszönhetően a kultúra él és virul. Nem szabad arról sem elfeledkezni, hogy a születésnap kapcsán tisztelgünk a névadó előtt is, aki tanulmányai befejeztével a város szolgálatába állt. Halis István emléke él, aki ma is példaként állítható mások elé - tette hozzá Cseresnyés Péter.

Mikulás Gábor információbróker így fogalmazott:

A külföldi és hazai könyvtárakkal kapcsolatos sajtót és szakmai megnyilatkozásokat figyelve úgy látja, hogy a nagykanizsaiak könyvtárakkal kapcsolatban könnyen megszokhatják a jót. A könyvtár több szempontból úttörő, vagy az elsők között lévő: ilyen a hatékonysági projektek — azaz ugyanannyi ráfordításból több érték előállítás —, az állomány mindenek előtt tartása helyett a használókra összpontosítás, a kreatív közösségi programok, vagy a corporate branding (ha tudományosan fogalmazunk) amit Nagykanizsán az emberek praktikusán gólyalábbal végzett figyelemfelhívásnak tudnak. Mikulás Gábor a szünetben megismételte korábban már többször hangoztatott tapasztalatát: a hazai könyvtárakban éppen a Halis-könyvtárban a legmagasabb az egy négyzetméterre jutó szakmai újítások száma.

A fejlesztések háttérében természetesen egy eléggé meg nem fizethető csapat áll az igazgató mögött, akik előtt le a kalappal: a munka ünnepét is a könyvtárban ülik. A Halis-könyvtárban a jövőben lehetőségessé válhat az ún. shop-koncepció kísérleti beállítása, melyben jóval kevesebb dokumentum mellett megnövekedett használat lehet az eredmény.

Ezt követően **Kiss Gábor**, a Deák Ferenc Megyei Könyvtár igazgatója adott rövid történeti áttekintést, hogy miként alakult ki Magyarországon az angol public library (nyilvános könyvtár) mintájára az országos intézményrendszer, még a szocialista keretek közt, de már demokratikus tartalommal megtöltve. Szólt a zalai kislelve ellátásával kapcsolatos történeti tényekről is.

A köszöntők lezárásaként **Czupi Gyula** könyvtárigazgató vázolta fel az általa irányított intézmény hat évtizedének legfontosabb állomásait.

„Nagykanizsa a könyvtárosok a meglévő gyűjteménnyel és szolgáltatásokkal mindig a kor színvonalán igyekeztek kiszolgálni a város és vidéke lakosságát, mindent megtettek azért, hogy elégedettek legyenek olvasóink, a lehető legjobb

szolgáltatásokhoz jussanak. A nagykanizsai könyvtár mindig élen járt az országban a könyvtári szolgáltatások megújításában is.” Ennek igazolásaként néhány, korszakokat jól jellemző újítást sorolt fel:

- Az '50-es években már megjelentek újdonságként, majd nagyon kedvelté váltak a diafilmek.

- A 60-as években elsők között hoztuk létre a „szocialista szabadpolcot”, azaz teremtettük meg az önálló dokumentumválasztás lehetőségét. Ekkortól már járnak folyóiratok is a könyvtárba.

- Az intézmény 1956-tól 1988-ig a Sugár utca 3. szám alatt működött, de csak a Hevesi Sándor Művelődési Ház megépülése után birtokolhatta az egész épületet, melynek alsó szintjén egy díszes, irodalmi rendezvények tartására is alkalmas folyóirat olvasót, szépirodalmi és zenei olvasótermet alakítottak ki, hanglemezhallgató helyekkel.

- A könyvtár a '70-es évektől kiváló zenei gyűjteménnyel dicsekedhet, de ekkor kezdtük gyűjteni a mikrofilmeket is, melynek egy része ma digitálisan is elérhető, és helyismereti tájékoztatásunk egyik fő eszköze. Ez idő tájt szerveztük meg a hozzánk tartozó falusi könyvtárak ellátó rendszerét is.

- Az 1980-as években sok író-olvasó találkozó szervezése fémjelezte a működést, a már említett zenei- szépirodalmi olvasóteremben. Már ekkor elkezdődött az új könyvtár tervezése. Az évtized végét már az Ady úti volt zárdában töltöttük.

E sorok írója 1985. május másodikán kezdte az első munkanapot, még a Sugár úti

épületben. Engedjék meg, hogy Czupi Gyula igazgató úr további korszakokat jelző mondataihoz kapcsolódva osszak meg Önökkel néhány élményt abból a „pár” évből mióta itt dolgozom.

Szóval a Sugár úti épületben az első napom: *Hatalmas ajtó, nagy régi kilincsel, melynek a lenyomásához is bátorság kell. Ahogy beléptem, csodálatos magas épületben találtam magam, előttem hatalmas lépcső tornyosult.*

Összeszedve minden bátorságom, elindultam felfelé, s az első lépcsőfordulóban három méter magas tükörben láthattam megszeppent magam - magam. Ahogy haladtam egyre feljebb, az járt a fejemben milyenek is lesznek az elkövetkező dolgos hétköznapok.

A következő „akadály” egy lengőajtó, s mögötte a ruhatáros néni, akinél mindenki le kellett tegye a csomagját. S végre, végre

beléphettem.

Szemben a kölcsönző pult a könyvtárosokkal, jobbra, balra a termék, zsúfolva, megrakodva könyvekkel, és az illat, a könyvek illata. A magas épületet kihasználva körben galéria futott a segédkönyvtár számára.

A kollégák kedvesen fogadtak, mindent megmutattak. Számomra felemelő érzés volt belépni a raktárba, vagyis a régi bálterembe. Raktárosunk, egy kicsi, hihetetlenül kék szemű néni ke kalauzolt. Hatalmas csillárok csüngtek a mennyezetről, a karzatot gyönyörű kovácsoltvas mellvéd ölelte, az óriási félköríves ablakokon csak úgy ömlött be a szikrázó fény. A falakon oldalt végig gyertyatartót mintázó lámpák sora, s mindez telis

ÜNNEPELŐ KÖNYVTÁRAK

- tele polcokkal, a polcokon könyvekkel. Álomvilágnak tűnt nekem akkor, a könyvek, a tudás csodálatos fellegvárának.

1988-ban az Ady úti ferences rendházba költöztünk, amely könyvtárnak nem volt alkalmas, de kitartó munkával, a kollégáimmal jó hangulatú környezetet alakítottunk ki olvasóinknak.

Talán mondhatom régi olvasóink nevében is, szerettek ide járni. Gondolkodtam rajta, fel kéne keresni közülük egyet-kettőt, és megkérni őket, meséljenek nekünk a régi könyvtárról, az olvasó szemével.

Egy nyáron át hordtuk a könyveket ládákbán, szerencsénkre akkor még voltak katonák és ők segítettek nekünk. Minden pontosan megszervezve, mert ha egy láda is rossz helyre kerül, bizony felborul a rend.

S aztán a polcszerelés, helyre pakolás, elrendezés, vagy százhuszezer dokumentum szép rendbe, példás sorba állítása. Mert ugye a könyvtár a rendezett és feltárt dokumentumok gyűjteménye. Ennek a korszaknak a végén kezdődött a dokumentumok elektronikus felvitele is, amely a majdani online katalógusunk alapját képezte.

- 2001-ben készült el a jelenlegi, modern otthon, melyben már, gyakorlatilag minden előzmény nélkül, csak elektronikusan kölcsönöztünk, azóta tudjuk pontosan, hány dokumentumot is kölcsönöztek olvasóink. Névadót is csak ezt követően választott a könyvtár - olvasói segítségével. Ekkortól vettük fel Halis István helytörténész, lokálpatrióta nevét. Az új épületben töltött időszak egyben a nagyarányú digitalizálás időszaka is. Ebben a 10 éves időszakban járt nálunk az ország könyvtárossága s lettünk 2003-ban az év könyvtára.

Mikor először végig vezettek bennünket a leendő könyvtár épületében, hát bizony a puszta tartófalakon kívül sok még nem volt látható. A fantáziánk segítségével voltunk utalva, hogy lássuk, mit is álmodott meg olvasóinknak, a városunknak, nekünk Zalaváry Lajos. Addig is, míg elkészült az épület, készültünk a nagy munkára, mert, hogy most nem volt katonaság, néhány közmunkás segített bennünket a nagy feladatban. S amikor idepakoltunk, akkor úgy éreztük, még a java hátra van. El sem tudom mondani hányszor pakoltunk át meg át a könyveket, míg megleltük úgy igazán mindennek a helyét. Közben az olvasók adatainak elektronikus felvitele is megtörtént, mert, hogy a nagy cél az elektronikus kölcsönzés volt. S közben folyt a retrospektív konverzió, a könyvek adatainak folyamatos gépre vitele.

Októberben kinyitottuk olvasóink előtt is a kaput és végre, végre élet költözött a „könyvtárpalotába”. Az eddigi szűkös helyek után mindenki együtt (gyermekkönyvtár), úgy éreztük a tér kitágult, nagy lehetőségek nyíltak meg előttünk.

- A kiváló gyűjtemény igazi ékkő, megfelelő foglalatba került az új épületben - mondta igazgatónk a megnyitón. Azóta azonban a nagyszerű lehetőségekhez fel is kellett nőnünk. Lettünk a város lakóinak élettere, a civilnek is mondott kezdeményezések (kiállítások, klubok, előadások, önképzések) színtere. A nyitottság meghozta eredményét: nem csak büszke a város intézményére, hanem sokrétűen

használja is. A digitális szolgáltatások és a kistérségi ellátás a környezetünk és a modern eszközök használói számára is fontosakká váltunk. A mozgókönyvtári ellátás kialakításával a modern szolgáltatásokat elvisszük a települések lakóinak, akik bizony szép számmal élnek a lehetőséggel. Nincs annál nagyszerűbb élmény mikor kivisszük a degeszre tömött táskákat a falukba, ahol úgy várják az ő könyvtárosukat, s könnyű pakkal térünk haza.

A város és környéke lakói közül **24 ezren** lettek beiratkozott olvasóink 2001 óta.

*

Az ünnepségre meghívtuk az utóbbi tíz év alatt legtöbbet kölcsönző olvasóinkat. Nekik ajándékozunk mementóul, és köszönetül Somogyi Győző adományokból készült madártávlati rajzát.

A vendégek közül **Nádor László** erdész Halis István Hajnalban című kötetével ajándékozta meg gyűjteményünket, mely mű eredetiben nem volt meg eddig a könyvtárban; **Cserti Tibor**, a nagykanizsai Városvédő Egyesület elnöke pedig elismerő oklevéllel lepte meg intézményünket. A Fejér György Városi Könyvtár (Keszthely) igazgatónöje, **Pappné Beke Judit** gyönyörű növénytől köszöntötte a születésnapost.

Ezt követően a könyvtár gyűjteményéből leggyakrabban kölcsönző olvasók vehettek át emléklapot, s a belváros madártávlati képéből egy példányt.

Meghívott vendégeink és a könyvtár dolgozói nem csak az épületet, az intézményt öltöztették ünneplőbe, de szívüket is öröm járta át e szép esemény apropóján.

Gál Erzsébet

Emléklap

NÉV

részére, aki kölcsönzései száma alapján elkötelezettje az olvasásnak.

A Halis István Városi Könyvtár megbecsülése jelétül annak az olvasójának adományozza ezt az emléklapot, aki számítógépes nyilvántartása szerint 2001, a könyvtár épületének átadása óta legalább 300 könyvet kölcsönzött a könyvtárból.

Nagykanizsán, 2011. május 1-jén, a könyvtár alapításának 60. évfordulóján.

Cseresnyés Péter
Nagykanizsa megyei jogú város polgármestere

Czupi Gyula
a Halis István Városi Könyvtár igazgatója